

Rozvoj jaderné energetiky v ČR – aktuální stav a související činnosti

6. dubna 2023
Seminář OBK

Energetická situace v ČR/EU

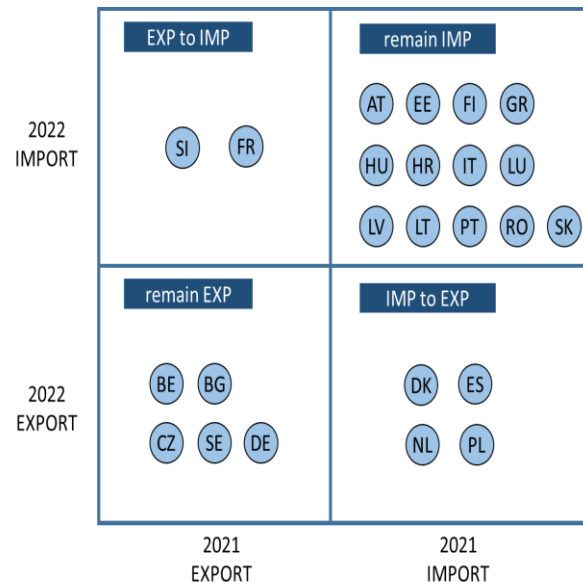
Bezprecedentní situace na energetických trzích (2021-2)

- ➔ růst cen energií jako důsledek omezené dostupnosti paliv, ale i politických rozhodnutí v některých členských zemích a EU
- ➔ snaha o řešení dopadů zejména skrze opatření v sociální oblasti a skrze opatření v oblasti cen (zastropování, poplatek za POZE aj.)
- ➔ ...částečná revize systému DPI, zajištění kapitálového zdraví klíčových dodavatelů, zjednodušení povolovacích procesů, LOL, zajištění dodávek LNG, nákup do státní hmotných rezerv, společné nákupy EU, diskuse o designu trhu s elektřinou atd.
- ➔ potřeba strategického rozhodnutí o míře závislosti na dodavatelích a zemi původu, ukončení/omezení závislosti na RF

Role jaderné energetiky a podmínky v EU

- ➔ Pozitivní změny – Taxonomie, REPowerEU, rozvoj jaderné energetiky v některých zemích; sílící podpora a uznání role jádra (dekarbonizace, stabilita, nezávislost); aktivity v rámci CZ PRES, aktivní role skupiny pro-jaderných zemí
- ➔ Výzvy – opatření na straně nabídky (některé země), nastavení rovných podmínek pro všechny nízkouhlíkové zdroje, financování
- ➔ Zůstává ideologie/politizace jádra + rozdílné ekonomické zájmy v EU

Změny v exportu a importu elektřiny v EU 2021/2022↓

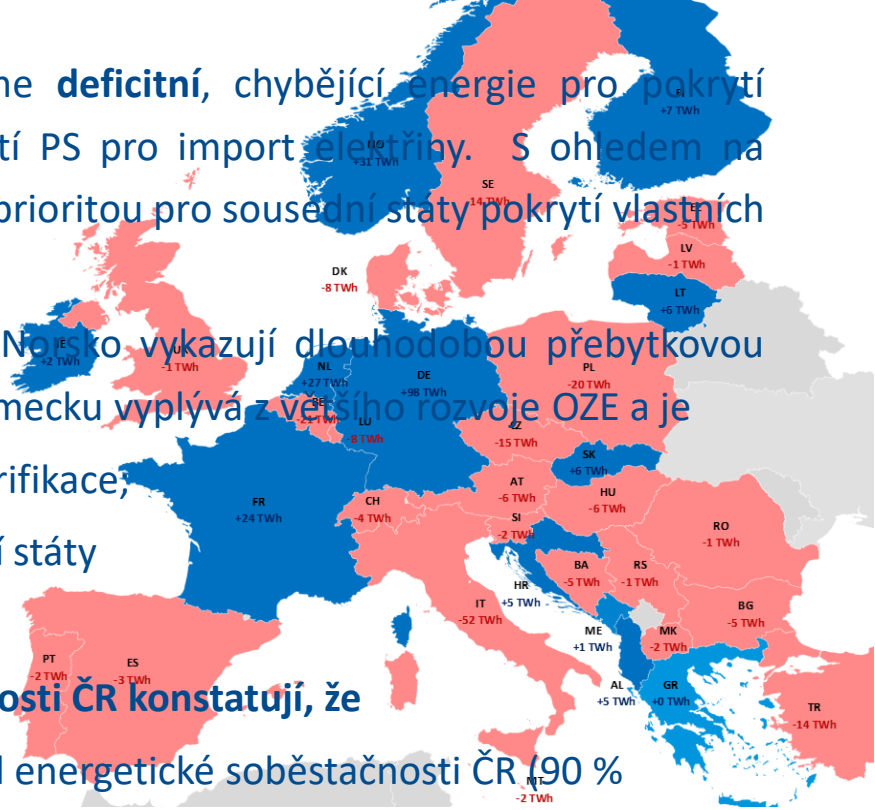

Zdroj: ACER

Stav a výhled ES ČR

➤ Elektrická soustava se dle prognóz výhledově stane **deficitní**, chybějící energie pro pokrytí tuzemské poptávky je za hranicí technických možností PS pro import elektřiny. S ohledem na aktuální situaci a energetickou politiku EU, bude hlavní prioritou pro sousední státy pokrytí vlastních rostoucích národních potřeb.

V roce 2030 pouze Francie, Německo, Nizozemsko a Norsko vykazují dlouhodobou přebytkovou bilanci použitelnou pro export; Přebytková bilance v Německu vyplývá z většího rozvoje OZE a je ovlivněná spotřebou v závislosti na míře postupné elektrifikace; Česko bude v roce 2030 importní zemí (rovněž jako další státy střední a východní Evropy)

➔ Analýzy ČEPS týkající se elektroenergetické soběstačnosti ČR konstatují, že

- 1) Bez nových (jaderných) výrobních kapacit nelze zajistit cíl energetické soběstačnosti ČR (90 % spotřeby) do roku 2050;
- 2) je reálná výrazná závislost na dovozu elektrické energie;
- 3) ČR není výkonově zabezpečená ani při dovozu elektrické energie;
- 4) bude třeba zavést kapacitní mechanismy

Aktualizace klíčových strateg. dokumentů a aktualizace SEK

- ➔ Tři hlavní strategické dokumenty k aktualizaci: **Vnitrostátní plán ČR v oblasti energetiky a klimatu (NEKP)**, **Státní energetické koncepce ČR (SEK ČR)** a **Politika ochrany klimatu ČR (POK ČR)** – nutné propojení a konzistentnost těchto dokumentů. **Aktualizace SEK ČR** a **POK ČR** by měla být předložena vládě ČR do konce roku 2023.
- ➔ Příprava (aktualizace) **dalších důležitých materiálů**: Vodíková strategie; Národní akční plán čisté mobility, Akční plán pro rozvoj malých modulárních reaktorů, podkladová studie pro výstavbu dalších NJZ atd.

Strategické cíle SEK zůstávají, vybrané vstupní a vymežující **podmínky na úrovni ČR** (bude předmětem jednání vlády):

- ➔ stanovení míry dovozní závislosti; odklon od paliv z RF;
- ➔ Vyšší míra dovozní nezávislosti v oblasti elektrické energie
- ➔ Dokončení NJZ EDU 2036 a dalších NJZ v lokalitách EDU a ETE do 40. let s cílem zvýšit podíl jádra na výrobě elektřiny do 2050 a využití tepla z JZ, Zajištění dlouhodobého provozu stávajících jaderných bloků – JE Dukovany do roku 2047 a JE Temelín do roku 2062.
- ➔ Zohlednění SMR jako inovativní technologie pro výrobu elektřiny, tepla a vodíku; příprava podmínek pro první projekty již ve 30. letech
- ➔ Infrastruktura pro zemní plyn, ropu a vodík, včetně cílů produkce zeleného vodíku do 2030 a možnosti dovozu zeleného vodíku
- ➔ Minimalizace negativních hospodářských a sociálních dopadů (využití Sociálně klimatického fondu v ČR a dalších zdrojů financování pro minimalizaci sociálních dopadů a transformaci energeticky náročných odvětví)
- ➔ Modernizace sítí ve vazbě na rozvoj OZE, elektromobility a energetických komunit

Aktuální průběh přípravy NJZ EDU5 a dalších zdrojů + související činnosti

- Probíhá hodnocení úvodních nabídek uchazečů, stát dle smluv s investorem (EDU II/ČEZ) má právo zasáhnout do výběru s ohledem na zajištění bezpečnostních zájmů (První prováděcí smlouva)
- V minulém roce realizovalo MPO cesty na referenční bloky společně se zástupci CPIA, EDU II a SÚJB
- Součástí nabídek je i nezávazná indikativní nabídka na výstavbu dalších 3 zdrojů
- Probíhá příprava podkladového materiálu pro vládu ve věci výstavby dalších bloků v lokalitách Dukovany a Temelín
- Pokračuje příprava přepravních tras nadrozměrných a těžkých komponent do lokalit Dukovany a Temelín
- Pokračuje notifikace veřejné podpory a příprava smluvního uspořádání po r. 2024
- Podpora českému průmyslu při jeho začlenění do organizace výstavby NJZ, včetně SMR, v součinnosti s CPIA, SPS, HKČR, SPČR aj.
- Ostatní: probíhá úprava legislativy (NSZ, zefektivnění povolovacích procesů); zřízení NCK pro jadernou energetiku; lidské zdroje; rámec v EU (taxonomie aj.); posílení institucí; vláda podpořila projekt horkovodu Brno-Dukovany
- Příprava Roadmap/*Plánu pro malé a střední reaktory v České republice – využití a hospodářský přínos využití a rozvoje SMR v ČR ve 2Q2023* – podklad pro aktualizaci Státní energetické koncepce

System nakládání s radioaktivním odpadem (RAO)

➔ Jednání vlády dne 11. ledna 2023 k hlubinnému úložišti RAO (HÚ):

- ➔ Zákon o řízeních souvisejících s HÚ: vláda schválila návrh zákona → projednávání bude zahájeno v PSP ČR ve 2.Q 2023.
Cíl: posílení role obcí a veřejnosti v procesu přípravy úložiště; participace Parlamentu na výběru finální lokality (vyjádření souhlasu); transparentnost a otevřenost ze strany státu, resp. SÚRAO/MPO.
- ➔ Taxonomie: nakládání s RAO je předpokladem pro udržitelné financování pokračování provozu a výstavby NJZ,
 - ➔ Pozice vlády: kritéria plnit, ale zastávat pozici přezkumu (př. zprovoznění HÚ v roce 2050)
 - ➔ Výběr lokality: cca 12/2028 na základě provedeného průzkumu a výzkumu na 4 lokalitách,
 - ➔ 2030+: podrobná charakterizace/průzkum podzemního díla na finální lokalitě,
 - ➔ Koncepce nakládání s RAO a VJP: vyhodnocení mezinárodní misí Artemis od IAEA (2023), velká aktualizace (+SEA) v roce 2024 (2025).

Děkuji za pozornost